

24.4.2018

LAUSUNTO

Sivistysvaliokunnalle

Asia Asiantuntijalausunto HE 41/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle lukiolaiksi sekä laeiksi ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Helsingin yliopisto on antanut 7.3.2018 lausunnon hallituksen esityksestä 41/2018 vp opetus- ja kulttuuriministeriölle. Eduskunnan sivistysvaliokunnan käsittelyssä yliopisto haluaa nostaa esiin hallituksen esityksestä kaksi keskeistä kohtaa, joihin yliopisto esittää muutoksia.

*Lakiluonnoksessa ehdotetaan, että hyväksytyn ylioppilaskokeen saisi uusia rajoituksetta. Helsingin yliopisto vastustaa ehdotusta, sillä rajaton uusimismahdollisuus johtaa tilanteeseen, jossa ylioppilaskokeita uusittaisiin useita kertoja parempien arvosanojen toivossa. Tämä viivästyttäisi merkittävästi yliopisto-opintoihin hakeutumista ja olisi takaisku parhaillaan toteutettavalle opiskelijavalintauudistukselle. Todistusvalinnan merkitys valintaväylänä heikentyisi tai jopa mitätöityisi kokonaan, mikäli suurimmalla osalla hakijoista olisi ylioppilastutkinnossaan vain ylimpiä arvosanoja, jolloin arvosanat eivät erottelisi hakijoita tarpeeksi paljon. Yliopisto kannattaa opetus- ja kulttuuriministeriön asettaman *Gaudeamus igitur* -työryhmän alkuperäistä ehdotusta, jonka mukaan hylätyn kokeen voisi uusia jatkossa nykyisen kahden koekerran sijaan kolme kertaa ja hyväksytyn kokeen nykyisen yhden koekerran sijaan kaksi kertaa.*

Helsingin yliopisto ehdottaa, että uskonnon ja elämänskatsomustiedon opetus yhdistetään yhteiseksi katsomusaineeksi, kuten on jo tehty varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa. Globalisoituvassa maailmassa ensisijaista on uskontojen ja katsomusten välinen dialogi, minkä vuoksi yleissivistävän koulutuksen katsomusopetuksen painopiste tulee olla eritaustaisten ihmisten vuorovaikutuksen edistämisessä. Nykyinen laki ja sen pohjalta tehty luonnosteksti eivät vastaa Euroopan neuvoston suositusta uskontojen opetuksesta yleissivistävässä koulutuksessa. Muissa Skandinavian maissa on jo siirrytty yhteiseen aineeseen (Ruotsissa vuonna 1969, Tanskassa 1975 ja Norjassa 1997).

Ehdotettujen muutosten lisäksi Helsingin yliopisto haluaa kiinnittää huomiota opintopisteen määrittelyyn. Perusteluissa todetaan, että opintojaksot kestäisivät nuorille tarkoitetussa koulutuksessa keskimäärin 14 h 15 minuuttia opintopistettä kohden ja aikuisille tarkoitetussa koulutuksessa keskimäärin 9 tuntia opintopistettä kohden. Tämä määrittely ei anna oikeaa käsitystä opintojakson työskentelymäärästä.

Helsingin yliopisto haluaa myös erityisesti ilmaista kannatuksensa lukion ja yliopistojen tiivistyville yhteistyömuodoille, mutta huomauttaa samalla, että toiminnan perustana täytyy olla riittävät resurssit.

Kehitysjohdaja

Susanna Niinistö-Sivuranta